

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: **P. L., Ž.**, t. č. **Ú., G., L.**, zast. JUDr. Ing. D. G., advokátom so sídlom H., T., proti žalovanému: **Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby**, Gučmanova 19/670, Leopoldov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 138953/1-5-2007 zo dňa 12. júna 2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/68/2007 – 151 zo dňa 12. mája 2011, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/68/2007 – 151 zo dňa 12. mája 2011, **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného označeného v záhlaví, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a bolo potvrdené rozhodnutie pedagóga OVT Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov č. 138953/1-3-2007 zo dňa 11. mája 2007, ktorým mu bol uložený disciplinárny trest zákaz sledovať televíziu okrem hlavných

spravodajských a vybraných vzdelávacích programov na dobu jeden mesiac za disciplinárne previnenie podľa § 52 ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Zákon“) za porušenie § 40 písm. d/ Zákona.

V odôvodnení rozsudku krajský súd citujúc relevantné zákonné ustanovenia k namietanému porušeniu čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže žalobca nebol vo veci riadne vypočutý, uviedol, že konanie správnych orgánov bolo vedené postupom podľa § 57 – 61 Zákona predstavujúceho špeciálnu úpravu konania vo vzťahu k Správne poriadku. Správne orgány vychádzali z obsahu pripojeného spisu, kde sa nachádza zápisnica o ústnom pojednávaní zo dňa 11. mája 2007, v ktorej sa žalobca vyjadril k skutku kladenému mu za vinu. V zápisnici je uvedené aj to, že vo veci žalobca nepodal žiadne návrhy a zápisnicu odmietol podpísať, pričom z uvedeného vyplýva, že mu bola daná možnosť sa vyjadriť ku skutočnostiam kladeným mu za vinu a navrhovať dôkazy.

Ďalej krajský súd uviedol, že žalobcovi nemožno priznať právo na bezvýhradné rešpektovanie jeho práva na súkromie vzhľadom na § 4 ods. 1 Zákona, ktorého znenie je dôsledkom využitia možnosti ustanovenej v čl. 8 ods. 2 Dohovoru, ktorý sám dáva štátu možnosť v stanovených prípadoch obmedziť právo svojho občana na súkromie. Bol teda legálny postup osôb vykonávajúcich dohľad nad odsúdenými vo výkone trestu odňatia slobody, pozostávajúci z prehliadky cely ako obydlia žalobcu, aj keď za iných podmienok by obdobný zásah do súkromia osoby mohol byť považovaný za nezákonný. Spôsob, akým zistil správny orgán disciplinárne previnenie žalobcu, bol štandardný, porušenie bolo zistené v rámci dozoru nad odsúdenými vo výkone trestu odňatia slobody. Počas prehliadky cely dozorca zistil, že odsúdený má na cele nepovolený predmet, o tejto skutočnosti spísal zápisnicu, ktorá svedčí o disciplinárnom previnení žalobcu, pričom tento dôkaz bol získaný v súlade so zákonom. Nebol preukázaný žiaden konkrétny a relevantný dôvod na spochybňovanie objektivity príslušníkov ZVJS.

Krajský súd uviedol, že nebolo podstatné, či predmet nájdený v cele žalobcu bol jeho vlastníctvom. Nebolo potrebné preukazovať vlastníctvo k nájdenej zakázanej veci, bolo postačujúce zistenie a preukázanie, že odsúdený zakázaný predmet prechovával. Z obsahu spisu bolo krajskému súdu zrejmé, že k prehliadke cely dochádza denne, pričom v dňoch

5. mája 2007 až 7. mája 2007 nebol na cele nájdený žiaden nepovolený predmet, nájdený bol až 8. mája 2007, kedy bol v cele umiestnený žalobca.

O náhrade trov rozhodol krajský súd v zmysle § 250k ods. 1 O. s. p., tak že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti predmetnému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom v podstate namietal nedostatočne zistený skutkový stav. Uviedol, že nejestvuje dôkaz, že zápisnica o disciplinárnom previnení sa k nemu dostala. Za riadne zistenie skutočného stavu veci nemožno považovať iba tvrdenie zástupcu štátu alebo dokument, ktorý si tento sám vystavil. Krajský súd neuviedol žiaden dôkaz, ktorý by svedčil tomu, že žalobca predmetný elektrický kábel prechovával, nebola zistená žiadna stopa, ktorá by dokazovala, že túto vec čo len držal v ruke. Vzhľadom na praktizované bezpečnostné opatrenia nie je možné, aby sa táto vec k žalobcovi dostala, a preto ju nemohol vlastniť a ani prechovávať.

Rovnako žalobca spochybnil pravdivosť dokladu o evidencii ciel, keď uviedol, že technické prehliadky, pri ktorých sa kontroluje technické vybavenie ciel, sa vykonávajú v pondelky, stredy a piatky a prehliadky na kontrolu zakázaných a nepovolených vecí sa vykonávajú len dvakrát ročne. Z uvedeného je možné vyvodiť, že predmet, ktorý bol nájdený v cele žalobcu, sa tam mohol nachádzať aj niekoľko mesiacov predtým, ako tam bol umiestnený žalobca. Žalobca ďalej namietal aj okolnosti vykonania samotnej prehliadky cely, o. i. deň jej vykonania, osoby, ktoré túto vykonali a dôvody jej vykonania.

Žalobca namietal, že na prejednávany disciplinárny delikt je rovnako aplikovateľná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva ohľadne čl. 6 Dohovoru, keďže v dôsledku disciplinárneho potrestania stratil možnosť predčasného prepustenia (skrátienia trestu), rovnako ako vo veci Campbell a Fell c. Spojené kráľovstvo.

Žalobca ďalej uviedol, že krajský súd mu svojim postupom odňal možnosť konať, keď ho nepredviedol na pojednávanie a pojednávanie uskutočnil iba v prítomnosti jeho advokáta. Žalobca nemohol vedieť, že na pojednávanie krajský súd nezabezpečí jeho predvedenie, a teda ak krajský súd uviedol, že žalobca neuviedol žiadne dôkazy, bolo tomu tak preto, že túto možnosť mu súd odňal svojim konaním. Advokátov, ktorí mu boli pridelení žalobca nevedel použiť, lebo si neplnili svoje úlohy a sami sa vzdávali povinnosti zastupovať žalobcu.

Súd niekoľkokrát zmenil ustanoveného advokáta a žalobca nemohol vedieť, či posledný ustanovený advokát tiež nebude vymenený. Žalobca opakovane žiadal o možnosť nahliadania do spisu a rovnako aj o účasť na pojednávaní, ktoré podania však boli ignorované. To, že žalobca bol zastúpený advokátom je irelevantné, nakoľko aj advokát na jeho účasti trval. Žalobca sa práva na účasť na pojednávaní nevzdal, avšak krajský súd mu ani neoznámil, že nejaké pojednávanie bude.

Odvolanie doplnil právny zástupca žalobcu písomným podaním zo dňa 22. júna 2011, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Uviedol, že zo spisového materiálu nevyplýva žiadna skutočnosť preukazujúca, že by žalobca bol poučený o možnostiach navrhovať v konaní dôkazy. Správny orgán nepoučil žalobcu o jeho právach a povinnostiach ako účastníka správneho konania a tak tento nemal vedomosť o svojom práve navrhovať dôkazy. Krajský súd teda nesprávne dospel k záveru, že žalobca bol poučený o jeho právach a povinnostiach.

Ďalej namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s námietkou, ktorá sa týkala nevyhlásenia pracovníka správneho orgánu v zmysle § 9 ods. 1 Správneho poriadku. Príslušníci ZVJS, ktorí vykonávali kontrolu cely žalobcu 8. mája 2007 mali preukázateľný osobný záujem na potrestaní žalobcu, keďže tento sa niekoľkokrát na nich sťažoval a predtým podal na nich aj trestné oznámenia.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 13. júla 2011 vyjadril žalovaný tak, že napadnutý rozsudok navrhol ako vecne správny potvrdiť.

Uviedol, že tvrdenia žalobcu o nepravosti jeho podpisov sú nepravdivé a zavádzajúce. Spôsob, akým správny orgán zistil disciplinárne previnenie žalobcu bol štandardný, osobné zistenie príslušníkov ZVJS, že žalobca mal na izbe nepovolený predmet, o ktorom bol spísaný záznam, ktorý je súčasťou spisu zo správneho konania o disciplinárnom previnení, je dôkazom svedčiacim o disciplinárnom previnení žalobcu. Tento dôkaz bol použitý v súlade so Zákonom a nebol preukázaný žiaden konkrétny a relevantný dôvod na spochybňovanie objektivity tvrdenia príslušníkov ZVJS.

Námietku o nemožnosti podmieneného prepustenia v prípade disciplinárneho potrestania považoval žalovaný za zavádzajúcu, nakoľko samotné disciplinárne potrestanie nie je automaticky prekážkou na rozhodovanie o podmienenom prepustení. Žalobca splňal zákonnú lehotu na podmienené prepustenie po uplynutí 2/3 trestu až 9. februára 2012. Počas uvedeného obdobia mohol svojim správaním počas výkonu trestu, pozitívnymi výsledkami dosahovanými pri plnení programu zaobchádzania, plnením pracovných povinností alebo vykonaním príkladného činu získať niektorú z disciplinárnych odmien. Disciplinárny trest by sa mu automaticky zahladil, ak by si žalobca po dobu od dvoch rokov po vykonaní disciplinárneho trestu riadne plnil dvoje povinnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28. augusta 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 40 písm. d/ Zákona, vyrábať a prechovávať predmety, ktorými by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, ktoré by mohli byť zneužitú na útek alebo ktorými by sa mohol narušiť ústavný poriadok alebo poškodiť zdravie.

Podľa § 52 ods. 1 Zákona, odsúdený je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie a za konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitných predpisov (ďalej len „priestupok“).

Podľa § 52 ods. 2 Zákona, disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo zákazu podľa tohto zákona, predpisov na jeho vykonanie alebo ústavného poriadku odsúdeným.

Podľa § 52 ods. 3 písm. d/ Zákona, za disciplinárne previnenie možno odsúdenému uložiť zákaz sledovať televíziu okrem hlavných spravodajských a vybraných vzdelávacích programov až na dobu troch mesiacov.

Podľa § 30 ods. 1 O. s. p. /v znení účinnom do 31.12.2011 v zmysle § 372t O. s. p./, účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť za zástupcu Centrum právnej pomoci alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Podľa § 31 ods. 1 O. s. p., ustanovený zástupca má rovnaké postavenie ako zástupca na základe plnomocenstva pre celé konanie, pokiaľ nebol ustanovený len pre určité úkony.

Podľa § 31 ods. 2 O. s. p. /v znení účinnom do 31.12.2011/, ak bol za zástupcu ustanovený advokát, má rovnaké postavenie ako advokát, ktorému účastník udelil plnomocenstvo.

Podľa § 49 ods. 1, ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu.

Najvyšší súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že krajský súd vec správne právne posúdil a na zistený skutočný stav aplikoval správny právny predpis, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť ako vecne správny. Najvyšší súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom vysloveným krajským súdom v napadnutom rozsudku a v súlade s § 219 ods. 2 naň poukazuje. Na zdôraznenie jeho správnosti považuje najvyšší súd za potrebné ešte uviesť tieto dôvody:

Pokiaľ žalobca namietal porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, postupom krajského súdu, keď ho nepredviedol resp. nezabezpečil jeho predvedenie na pojednávanie,

najvyšší súd poukazuje na vlastné odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu /čl. 7/, z ktorého sú zrejmé dôvody pre tento postup konajúceho súdu, ktorý pri prejednávaní veci v správnom súdnictve je súdom právnym nie skutkovým, teda dokazovanie vykonáva len ak je to potrebné pre preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, všetky písomnosti, vrátane predvolania na pojednávanie, súd doručuje len tomuto zástupcovi. Nie je však vylúčené, aby sa predvolanie na pojednávanie doručilo aj priamo účastníkovi. Či predvolanie na pojednávanie bude doručené okrem zástupcu aj účastníkovi závisí od zväženia súdu, ktorý tak urobí vtedy, ak považuje osobnú účasť účastníka na pojednávaní za potrebnú, napríklad ak mieni účastníka na pojednávaní vypočúť. Ak nemá účastník na pojednávaní osobne niečo vykonať, stačí, aby na pojednávanie bol predvolaný len jeho zástupca. Zástupca je totiž oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník.

V uvedenej veci z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 12. mája 2011 /č. 1. 130/ vyplýva, že žalobca ustanovenému advokátovi nepredložil žiadne dôkazy, ktorými by podporil svoje tvrdenia, nakoľko žalobca vyjadril pochybnosť, že ustanovený advokát by zverené dôkazy predložil na súdnom pojednávaní a trval na tom, že ich chce predložiť sám. V uvedeného vyplýva, že sám žalobca svojim konaním spôsobil, že súdu nebol predložený žiaden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval jeho tvrdenia a ktorý by bolo potrebné vykonať na nariadenom pojednávaní, a to ani cestou ustanoveného advokáta ani iným spôsobom.

K námietke ohľadne nedostatočne zisteného skutkového stavu najvyšší súd uvádza, že zo svedeckých výpovedí zachytených v administratívnom spise, rovnako aj z kópie Knihy technických prehliadok cieľ je zrejmé, že nedovolaný predmet bol nájdený na cele 327, pričom z výpisu z modulu evidencie cieľ je nepochybné, že na tejto cele bol v čase od 20. apríla 2007 do 10. júla 2007 umiestený žalobca. Námietky vznesené v odvolaní v tejto súvislosti preto najvyšší súd vyhodnotil ako účelovú obranu žalobcu.

Rovnako ako neopodstatnenú vyhodnotil najvyšší súd námietku týkajúcu sa porušenia procesných práv žalobcu v priebehu disciplinárneho konania. Zo zápisnice o ústnom pojednávaní zo dňa 11. mája 2007 je zrejmé, že žalobca mal možnosť sa k veci vyjadriť

v zmysle § 58 ods. 1 Zákona, k veci žiadne návrhy nepodal a zápisnicu odmietol podpísať, ako na to poukázal aj krajský súd.

Pokiaľ žalobca vytýkal krajskému súdu, že sa nezaoberal námietkou, ktorá sa týkala nevyklúčenia pracovníka správneho orgánu, najvyšší súd uvádza, že v správnom súdnictve sa uplatňuje koncentrácia konania v zmysle § 250h ods. 1 O. s. p., žalobca túto v lehote v zmysle § 250b ods. 1 nevzniesol, v podanej žalobe síce namietal ich neobjektívitu, zaujatosť, avšak v tomto smere nepredložil žiaden dôkaz, čo konštatoval nakoniec aj krajský súd v dôvodoch napadnutého rozsudku /s. 7/. Len nad rámec nutného odôvodnenia najvyšší súd uvádza, že ani k podanému odvolaniu neboli pripojené žiadne dôkazy /napríklad tvrdené trestné oznámenia prípadne spôsoby ich vybavenia zo strany príslušných orgánov/, ktoré by spochybňovali objektivitu príslušníkov ZVJS.

Na základe uvedených dôvodov, v podrobnostiach poukazujúc na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, odvolací súd v súlade s § 250ja ods. 3 posledná veta O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O. s. p. napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a s § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože nebol v konaní úspešný, a žalovanému v takomto konaní náhrada trov konania neprináleží.

V zmysle ustanovenia § 149 ods. 2 O. s. p. súdom ustanovený advokát sa v súvislosti s náhradou trov konania môže v súlade s § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov obrátiť na Centrum právnej pomoci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. augusta 2012

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská